

ПРОФЕСОР ЛОТАР ДІТХЕЛЬМ (ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Ткаченко М.М., Суслов В.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ
ДУ "Інститут урології НАМН України"

У 2010 р. виповнилося 100 років від дня народження видатного німецького вченого радіолога професора Лотара Дітхельма (Lothar Diethelm), який вписав яскраву сторінку у розвиток сучасної променевої діагностики.

Рис. 1. Лотар Дітхельм (1910-2000).

Лотар Дітхельм народився 3 квітня 1910 р. в місті Гутш-Марієнвердер (Західна Прусія). Доля склалася так, що йому довелося отримувати медичну освіту в кількох університетах. Спочатку він обрав Швейцарію — університет у Цюріху. Туди ще не дійшли хвилі політичних подій, які відбувалися на той час в Німеччині. Лише після стабілізації обставин він продовжив навчання в Мюнхені, а потім переїхав ближче до рідних місць у Кенігсберг. Закінчив університет у місті Кілі (Північна Німеччина) у 1933 р. і отримав диплом лікаря. У 1934 р. він пройшов спеціалізацію з радіології у місті Данціг (Гданськ) у професора Беринштайна. Отримавши гарну підготовку у цього відомого рентгенолога у 1938 р., Лотар Дітхельм був запрошений на кафедру радіології до Берліну у відому клініку Шаріте, яку очолював професор Фінк.

На початку війни Лотар Дітхельм був призваний до армії і очолив рентгенівську службу у

військовому шпиталі у Берліні, а потім у Познані і Бромберзі. Після закінчення війни у січні 1946 р. він був запрошений до хірургічної клініки Кільського університету як провідний рентгенолог. Свою докторську дисертацію він почав писати ще працюючи у берлінській клініці Шаріте, але всі зібрані матеріали загинули під час бомбардування. Війна змусила забути про науку і зосередитися на проблемах військової травми.

В університеті міста Кіля він почав працювати над новою докторською дисертацією, яку захистив у 1947 р. За два роки ним було організовано першокласне сучасне відділення рентгено-радіології, яке стало базою для нової кафедри. У 1952 р. Лотар Дітхельм отримав звання професора та очолив кафедру рентгено-радіології в університеті м. Кіля. Співпрацюючи з фірмою "Siemens", професор Л. Дітхельм обладнав кафедру найновішою апаратурою і зробив її однією з найавторитетніших у Західній Німеччині. Тут проявився його талант вченого — новатора і організатора. Професор Лотар Дітхельм стояв біля витоків нових технологій променевої діагностики: ангиографії, комп'ютерної томографії, сцинтиграфії та ін.

У травні 1961 р. професор Лотар Дітхельм був запрошений до університету м. Майнца на місце завідувача кафедри радіології. Він змінив на цій посаді професора Лосена, який вийшов на пенсію. Завдяки своїй надзвичайній працьовитості і організаторському талантові він перетворив кафедру на клінічний Інститут радіології, який включав в себе декілька підрозділів: рентгенодіагностики, променевої терапії, нейро-радіології, ядерної медицини. Цей Інститут став провідним закладом Німеччини в галузі радіології. Особливо перспективним науковим напрямком була розробка нових комбінованих методів діагностики і лікування, що було відображено у тематиці Європейського конгресу радіологів "Ангиографія і сцинтиграфія", організованого професором Лотаром Дітхельмом у 1971 р. у м. Майнці. Визначний радіолог був обраний президентом цього конгресу.

У Майнці була заснована наукова радіологічна школа, яку очолював професор Л. Дітхельм. Представники цієї школи сьогодні очолюють провідні кафедри радіології німецьких університетів. Вершиною його наукової праці стало видання у 1964-1985 роках 20-томної (у 50 книгах) енциклопедії медичної радіології "Handbuch der Medizinischen Radiologie.

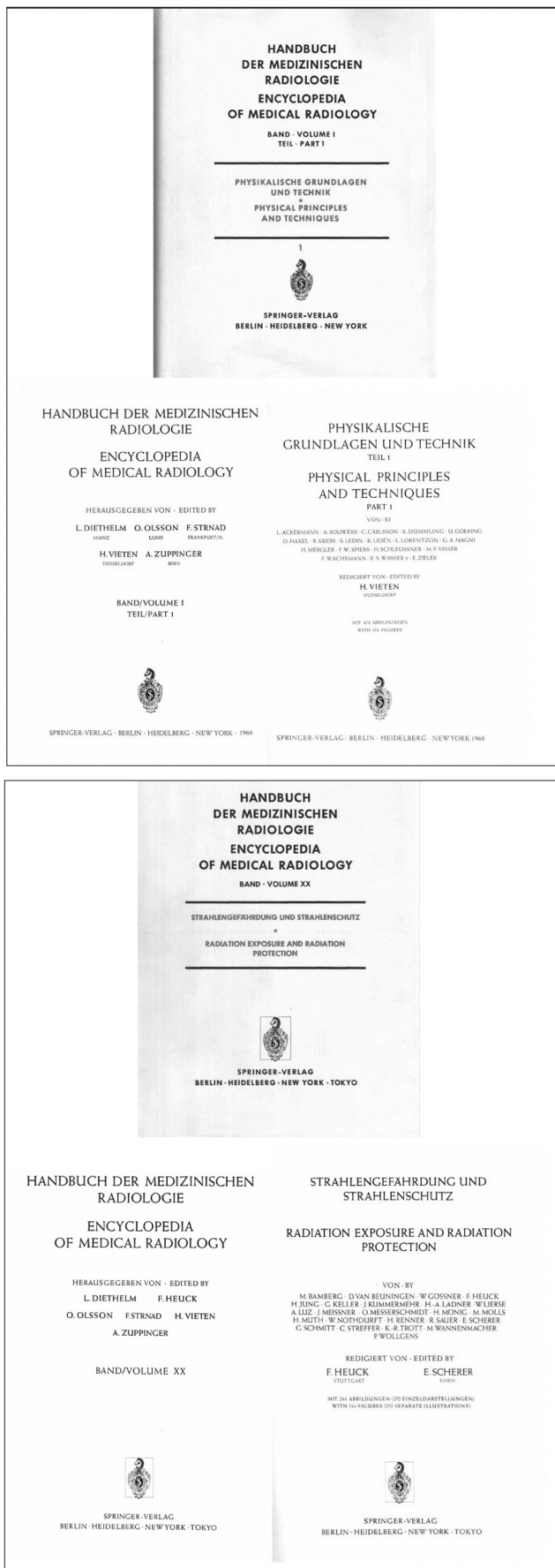

Рис. 2. Енциклопедія медичної радіології "Handbuch der Medizinischen Radiologie. Encyclopedia of Medical Radiology" (видання 1964-1985 років).

"Encyclopedia of Medical Radiology" разом з F. Heuck (Stuttgart), O. Olsson (Lund), F. Strnad (Frankfurt/M.), H. Vieten (Dusseldorf) і A. Zuppinger (Bern), видавництво Springer-Verlag: Berlin — Heidelberg — New York — Tokyo. За видатні успіхи у розвитку сучасної радіології Лотар Дітхельм нагороджений почесними медалями Германа Рідера і Альбера Шенберга.

Після виходу на пенсію професор Лотар Дітхельм передав Інститут радіології у Майнці професору Манфреду Телену, залишаючись протягом багатьох років консультантом цього провідного європейського наукового і клінічного закладу. Він продовжував брати активну участь у національних і міжнародних конгресах радіологів.

Починаючи з 1990 р. професор Лотар Дітхельм відвідував Україну і зустрічався із співробітниками кафедри радіології та радіаційної медицини Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, а також відомими київськими рентгенологами. Він передав у подарунок кафедрі "Handbuch der Medizinischen Radiologie. Encyclopedia of Medical Radiology" (у 50-ти книгах). У 1992 р. професору Лотару Дітхельму було присвоєно звання "Почесного члена товариства українських рентгенологів і радіологів".

Помер професор Лотар Дітхельм 30 серпня 2000 р. у м. Майнці (Німеччина). Ми віддаємо шану видатному вченому, блискучому клініцисту, талановитому організатору, другу нашої країни і благородній людині.

РЕЗЮМЕ. Стаття посвячена видаючомуся німецькому радіологу професору Лотару Дітхельму (1910-2000). С 1952 г. он возглавлял кафедру рентгенодиагностики университета г. Киль, а с 1961 г. — кафедру, а затем Институт радиологии университета г. Майнца. Профессор Лотар Дитхельм стоял у истоков новых технологий лучевой диагностики: ангиографии, компьютерной томографии, скитинграфии и др. Под его редакцией в 1964-1985 годах была издана 20-томная (в 50 книгах) энциклопедия медицинской радиологии "Handbuch der Medizinischen Radiologie. Encyclopedia of Medical Radiology" вместе с F. Heuck (Stuttgart), O. Olsson (Lund), F. Strnad (Frankfurt/M.), H. Vieten (Dusseldorf) и A. Zuppinger (Bern).

Ключевые слова: Лотар Дитхельм, рентгенология, радиология, энциклопедия медицинской радиологии.

SUMMARY. The article is devoted to Professor Lothar Diethelm, prominent German radiologist (1910-2000). Since 1952 he headed the Department of Roentgenradiology of the Kiel University, and in 1961-Department, and later the Institute of Radiology of Mainz University. Prof. L. Diethelm originated new technologies of X-ray diagnosis — angiography, computer-aided tomography, scintigraphy etc. A 20-volume (in 50 books) "Handbuch der Medizinischen Radiologie. Encyclopedia of Medical Radiology" was published in 1964-1985 under his editorship in cooperation with F. Heuck (Stuttgart), O. Olsson (Lund), F. Strnad (Frankfurt/M.), H. Vieten (Dusseldorf) and A. Zuppinger (Bern).

Key words: Lothar Diethelm, roentgenology, radiology, Encyclopedia of Medical Radiology.